

WELSTANDS- EN MONUMENTENCOMMISSIE GEMEENTE DORDRECHT

Secretariaat:
Stadsontwikkeling – Vakteam Stedenbouw
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT
Bezoekadres Spuiboulevard 300
E-mail: secretariaatWMC@dordrecht.nl

VERSLAG WELSTANDS- EN MONUMENTENCOMMISSIE 13 SEPTEMBER 2021

Aanvang: 13.15 u.-19.30 u.
Locatie: Via Microsoft Teams i.v.m. maatregelen Coronavirus
Aanwezig: Mevr. E. Marcusse (voorzitter), dhr. J. Nauta, dhr. Van der Spuij, mevr. I. de Visser, dhr. P. Verstraten, dhr. D. Smit (secretaris)

1. Museumstraat 40 RM (CvN)

Omschrijving: kunstwerk Hofkwartier
Wabo aanvraag, 2e behandeling (eerder behandeld als besloten vooroverleg)

Gebiedstype: Historische binnenstad
Welstandsniveau: Intensief

Mevrouw Van Nes (vakteam Erfgoed) geeft aan dat de commissie in het eerdere advies aangaf een definitief advies over de aanvraag te kunnen uitbrengen wanneer:

- de RCE advies heeft uitgebracht over het plan
- er duidelijkheid is over de instandhoudingstermijn van deze tijdelijke en reversibele (omkeerbare) ingreep.

Het advies van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) is binnen, er is een nadere toelichting geleverd op de technische uitvoering van één en ander en er is een toelichting op de instandhoudingstermijn van het kunstwerk in de tuinmuur.

De RCE adviseert negatief. Zij beperkt zich hierbij tot de ingreep van de tuinmuur en doet geen uitspraak over het kunstwerk. De RCE ziet de termijn van 25 jaar niet als tijdelijk en vreest de teloorgang van historisch materiaal.

Dhr. Van Beek licht namens de aanvrager de instandhoudingstermijn van de ingreep toe (tenminste 10 jaar), en de relatie daarvan tot het kunstproject. Het markeren van de beoogde route vormt een integraal onderdeel van het kunstwerk.

Reactie commissie

De Welstands- en Monumentencommissie heeft kennis genomen van het advies van de RCE en dit goed bestudeerd en betrokken bij haar overwegingen. De commissie constateert dat de rol van de RCE anders is dan de rol van de WMC. De RCE heeft vooral als taak een oordeel te geven over de ingreep in het rijksmonument en de monumentale waarde die daarmee teloor gaan.

De WMC heeft als taak een afweging te maken tussen het belang van het monument, welke waarde gaat verloren en hoe schaadt je het monument zo min mogelijk, en het belang van de initiatiefnemer, c.q. het initiatief.

De commissie concludeert dat het kunstproject zorgvuldig is opgezet, voorbereid en uitgewerkt. Het refereert aan de geschiedenis van Dordrecht en de relatie met het water. Het kunstwerk verbeeldt daarmee de ziel van Dordrecht.

De tuinmuur met het hekwerk is een fraai vormgegeven, monumentale erfafscheiding, waar mensen vooral langs lopen. Met het kunstwerk krijgen de muur en het hekwerk een extra tijdlaag, bovendien is het reversibel.

Het kunstwerk neemt de plaats in van één van de 13 pijlers van de tuinmuur en een deel van de plint. Het grootste deel van de muur, het hekwerk en de entree naar de tuin en het museum blijven intact. De schaal en de locatie in de muur zijn goed gekozen.

De commissie sluit zich aan bij de overweging van de RCE dat een termijn van 25 jaar lang is voor iets tijdelijks en denkt eerder aan een periode van 10 jaar.

Mede onder verwijzing naar haar motivering van 2 augustus adviseert de commissie positief met de volgende aanbevelingen:

1. Het heroverwegen van de doorbraak en te onderzoeken of er een mogelijkheid is het kunstwerk uit te voeren met behoud van de plint, die het meest originele onderdeel vormt van de tuinmuur.

2. Te onderzoeken of het uitgenomen deel van de tuinmuur in de tuin van het museum kan worden geplaatst, in een museale opstelling, zodat het verhaal volledig afleesbaar blijft.

En te zijner tijd het kunstwerk dat is geplaatst in de muur, de plaats te laten innemen in de museale opstelling in de tuin, om het verhaal compleet te houden.

Positief met aanbevelingen

2. Houttuinen 14 BS (CvN)

Omschrijving: nieuwbouwplan

Architect: Stijl architectuur, dhr. Visser

Gebiedstype: Historische binnenstad

Mevrouw Van Nes (vakteam Erfgoed) licht toe dat er door het vakteam Erfgoed en het vakteam Stedenbouw nadere eisen voor deze locatie zijn opgesteld. Een eerder plan voldeed niet aan deze nadere eisen. Nu ligt er een aangepast plan dat wel past binnen de nadere eisen. Het vakteam Erfgoed en het vakteam Stedenbouw zijn blij met het aangepaste plan.

Dhr. Holierhoek (architect) licht het plan toe. De locatie betreft een oud sigarenfabriekje op een diepe kavel met een tweezijdige oriëntatie (Houttuinen en St. Jacobsplaats). Aan de zijde van de Sint Jacobsplaats wordt nu een lager bouwvolume voorgesteld. Het ontwerp geeft ook een eerste indruk van het nagestreefde architectuurbeeld, maar met name het nu voorgestelde volume is bij deze beoordeling van belang.

Reactie commissie

De nadruk van de beoordeling ligt op de nu voorgestelde volumes. De commissie is op hoofdlijnen positief over het aangepaste plan. De nu voorgestelde massa voegt zich goed in deze omgeving. Voor het vervolg geeft de commissie enkele aandachtspunten mee:

-het goed in beeld brengen van de context in relatie tot het plan

-aandacht voor het op de begane grond maken van een hogere verdiepingshoogte, zowel gelet op de ruimere gebruiksmogelijkheden die dit nu en later biedt als dat het gevelbeeld minder 'gedrongen' zal ogen

-voorgevel: het voorgestelde beeld oogt in hoofdlijnen harmonisch en passend in de straat. Twijfel is er over het boven elkaar positioneren van twee erkers. Aandacht wordt gevraagd voor de materialisering (onder andere de steenkleur; complementair kleur- en materiaalgebruik is goed voorstelbaar)

-binnengebied: aandacht voor het parkeren in relatie tot de afstand tot het gebouw. Het toepassen van groen is goed denkbaar om deze overgang te verzachten.

-de muur ter plaatse van het terras van 180 cm is te hoog, mede gelet op de omgeving. Aangedragen oplossingsrichtingen zijn het maken van een setback of het maken van een lagere muur met groen / gegroeid hekwerk.

Positief met aandachtspunten

3. Voorstraat 258 GM/BS (EvS/WM)

Omschrijving: stedenbouwkundig plan
Architect: Tconcept BV, dhr. F. Hendriks
Vooroverleg, 2e behandeling

Gebiedstype: Historische binnenstad
Welstandsniveau: Intensief

Dhr. Van Son (stedenbouwkundige) licht toe dat het plan zich goed heeft geëvolueerd. Het plan is onder andere ten aanzien van de inpassing in de structuur van de stad aangepast. Ook is er overleg geweest met ondernemers in de omgeving.

De initiatiefnemers van het plan hebben de vergadering bijgewoond. Dhr. Verburg en dhr. Hendriks (architecten) lichten het plan toe aan de hand van de door de commissie gemaakte opmerkingen. Naar aanleiding van het nader bestuderen van de context is het plan veranderd, wat onder andere zichtbaar is in het profiel aan de Kolfstraat. Aan alle zijden is de korrel van de bebouwing verkleind ten behoeve van het maken van een goede overgang / aansluiting op de omgeving. Na onderzoek van de mogelijke typen ontsluiting van de appartementen is besloten de eerder voorgestelde middengang te handhaven, met uitzondering van de bovenste bouwlaag. Hier wordt een setback gemaakt. Dhr. Bennema (landschapsarchitect) licht het ontwerp van het hof toe. De Voorstraat, een dijk, is aanleiding geweest voor het ontwerp. Dit is zichtbaar in het voorgestelde hoogteverschil en het voorgestelde type beplanting. Duurzaamheid en natuurinclusiviteit zijn belangrijke aspecten in het ontwerp.

Reactie commissie

De commissie is op hoofdlijnen heel positief over het plan en de gemaakte aanpassingen: een prachtig plan dat een positieve verandering van de stad op deze plek zal zijn. Er is goed naar de maat en schaal van de omgeving gekeken, waardoor het plan beter past in de omgeving.

De commissie benoemt enkele aandachtspunten:

- Een belangrijk punt bij een vervolgoverleg over dit plan is dat de (omgang met) het monument integraal onderdeel gaat uitmaken van het plan. De omgang met het monument is ook van invloed op keuzes die worden gemaakt ten aanzien van de nieuwbouw en het hof, en dat kan nu nog niet worden beoordeeld. De commissie onderschrijft het advies van het vakteam Erfgoed (bouwhistorische verkenning, restauratievisie) en verwijst volledigheidshalve naar dit advies.
- Ten aanzien van de bebouwing aan de zijde van de Kolfstraat merkt de commissie op dat de korrel van de bebouwing hier is aangepast, maar dat de stramienmaten nog wel hetzelfde zijn. Wellicht kan dit in de verdere uitwerking nog verder worden verfijnd.
- ten aanzien van de gevels: de voorgestelde 'boekensteun' werkt overhoeks goed, maar valt weg in het gevelbeeld. Gevraagd wordt om hier naar te kijken, mede in relatie tot de hiervoor gemaakte opmerking over de stramienmaat.
- de woonkwaliteit is sterk verbeterd, onder andere door de toegevoegde woningtypologie. De woningen hebben veelal een privé buitenruimte, en alle bewoners kunnen gebruik maken van het hof. Aandacht wordt gevraagd voor het maken van een goed bruikbaar Frans balkon ter plaatse van de studio's, het woningtype zonder privé buitenruimte.
- de gevels van het hof zijn van belang voor dit plan, en zullen in belangrijke mate bijdragen aan het hier maken van een 'groene oase'. Aandacht wordt gevraagd voor het kleur- en materiaalgebruik, mede gelet op de akoestiek. Een voorbeeld/referentie van een hof van een dergelijke omvang is bijvoorbeeld het plan Bartok in Arnhem van Barcode Architects
- de commissie adviseert om, in het kader van natuurinclusiviteit, de stadecoloog bij het ontwerp van het hof te betrekken. Welke kansen liggen hier (flora en fauna), en hoe kunnen de getoonde ambities verder worden ontwikkeld? Dit mede gelet op de woonkwaliteit. Ook kunnen (voorzieningen ter plaatse van) de setbacks en de balkons bijdragen aan het groene karakter. De toepassing van knotwilgen oogt vervreemdend.
- aandacht voor de relatie tussen het hof en de stad
- aandacht voor de gevel van de fietsenstalling in het straatbeeld

De commissie ziet een aan de hand van de bovenstaande opmerkingen verder uitgewerkt plan graag in een volgende vergadering terug.

4. Lange Breestraat 8-22, RM en BS (JK)

Omschrijving: wijzigingen achtergevels
Architect: Tim Versteegh Architect, dhr. Versteegh
Wabo aanvraag, 1e behandeling

Gebiedstype: Historische binnenstad
Welstandsniveau: Intensief

Mevrouw Katsman (vakteam Erfgoed) licht het plan toe.

Dhr. Versteegh (architect) licht toe dat voor het ontwerp van de achtergevels is gezocht naar ontwerpaanleidingen in de bovenliggende gevels. De intentie is om hierop aan te sluiten en de gevels een verbinding met het maaiveld te geven. Kleurhistorisch onderzoek is recent beschikbaar gekomen. In de detaillering zal nog beter worden gekeken naar wat er was.

Reactie commissie

De commissie is op hoofdlijnen positief over de voorgelegde aanpak van het ontwerp van de gevels: een op herstel/reconstructie gerichte ontwerpaanpak die de pandjes weer 'op de grond zet' is in beginsel goed voorstelbaar.

Deze aanpak behoeft echter, met name in die gevallen waar het een monument betreft, een meer integrale strategie. Hier moet ook inzicht worden gegeven in de omgang met het gehele monument. Het beoordelen van een deelaspect hiervan (de achtergevel), past niet bij een monumentenbeoordeling.

De commissie onderschrijft de door het vakteam Erfgoed gemaakte opmerkingen en verwijst volledigheidshalve naar dit advies. Het type, de detaillering en de kleurstelling van de voorgestelde puien moeten (historisch) passend zijn bij het betreffende pand. Hanteer het kleurhistorisch onderzoek hierbij als het uitgangspunt, en in tweede instantie de Dordtse kleurenwaaier. De commissie wijst er in dit verband er ook op dat op de achterzijde van de kleuren in de Dordtse kleurenwaaier informatie staat met betrekking tot de periode waarin deze kleuren werden toegepast.

Conclusie: op de aanvraag in deze vorm adviseert de commissie negatief.

Negatief

5. Zuidendijk 302 GM (JK)

Omschrijving: afwijking vergunning
Legalisatie onderzoek, 3e behandeling

Gebiedstype: Buitengebied
Welstandsniveau: Intensief

De eigenaar heeft de vergadering bijgewoond. Mevrouw Katsman (vakteam Erfgoed) licht de situatie toe. Er is geconstateerd dat op een niet eerder aan de commissie voorgelegd punt is afweken van de vergunning. Dit betreft de muur van de schuur, die nu is uitgevoerd met een ezelsrug. Dit is een bij tuinmuren gebruikelijke oplossing, maar het betreft hier geen tuinmuur.

Reactie commissie

De commissie onderschrijft het advies van het vakteam Erfgoed. De gewijzigde uitvoering van de muur is niet akkoord omdat dit een veel te dominante detaillering is op deze plek, en omdat het

historisch onjuist is. Niet legaliseerbaar. Volledigheidshalve wordt opgemerkt dat uitvoering van de muur conform de vergunning wel akkoord is.

Niet legaliseerbaar

6. DK IV / Distripark kavel 5A

Omschrijving: het bouwen van een distributiecentrum met bijbehorend kantoor

Architect: Design Logic, dhr. Tax

Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)

Gebiedstype: Ontwikkelgebieden

Welstandsniveau: ontwikkeling

Beeldkwaliteitplan Dordtse Kil IV

Dhr. Tax (architect) geeft aan dat het plan naar aanleiding van de door de commissie gemaakte opmerkingen is aangepast. De toegangsdeur is nu vormgegeven als een tourniquette. Ook zal door middel van de bestrating de loop naar hoofdentree worden verduidelijkt. De fietsenstalling wordt uitgevoerd in staal met een glazen dak. Voor de terreininrichting zal een landschapsarchitect worden ingeschakeld.

De gevel zal worden uitgevoerd in cortenstaal. De vlakken van de gevel zullen verspringen, maar minder dan aanvankelijk was voorgelegd. Ten aanzien van de grenzen van de kavel en de plaatsing van het hekwerk zal overleg plaatsvinden met de stedenbouwkundige.

Reactie commissie

De commissie is op hoofdlijnen positief over het plan. Het aangepaste ontwerp geeft op de meeste door de commissie eerder gemaakte opmerkingen een goed antwoord.

De commissie adviseert positief met als voorwaarden;

-het door een landschapsarchitect in overleg met het vakteam Stedenbouw uitwerken van de terreininrichting, inclusief het bepalen van de kavelgrenzen en de plaatsing van hekwerken. Mede gezien de materiaaltoepassing van het gebouw wordt gevraagd hierin ook te zoeken naar natuurinclusiviteit. Waterberging: kan in dit verband ook kansen bieden.

-de reclame / naamsaanduiding is op de voorgestelde wijze niet akkoord. Gevraagd wordt om hiervoor een ander voorstel in te dienen, dat kan worden beoordeeld door de secretaris.

Positief met voorwaarden.

7. Van Godewijkstraat 19-25

Omschrijving: het realiseren van 3 appartementencomplexen op een gezamenlijke half verdiepte parkeerkelder (UWV-locatie, fase 2)

Architect: dhr. De Winter, KVDK architecten

Wabo aanvraag, 1e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)

Gebiedstype: Randen van de 19e-eeuwse schil - west

Welstandsniveau: Regulier

Mevr. Stuurman (projectleider) en dhr. Van der Stel (stedenbouwkundige) geven een korte inleiding. De openbare ruimte / het openbaar groen rondom het plan zal door de gemeente worden ontworpen.

Dhr. De Winter (architect) licht het ontwerp toe. Het plan is aangepast naar aanleiding van de door de commissie tijdens het vooroverleg gemaakte opmerkingen. De locatie is een schakel tussen gebieden met een verschillend karakter. Het plan bestaat uit drie gebouwen op een plint. De plint is subtieler vormgegeven ten opzichte van het eerdere ontwerp. Aan de zijde van de Muys van Holystraat wordt tegen de gevel blauwe regen toegepast (de ondersteuningsconstructie krijgt dezelfde grijze kleur als de kozijnen).

De daktuinen zijn gesitueerd op 1,5 m hoogte ten opzichte van het maaiveld, de entrees zijn op maaiveldniveau. De gevels die grenzen aan de middengebieden zijn informeler vormgegeven, de gevels aan de buitenzijde (onder andere aan de zijde van het Beverwijcksplein) hebben een formeler karakter. Er is gekozen voor stripstalen hekwerken. Het dak is sterk genoeg voor de eventuele toepassing van zonnepanelen.

Reactie commissie

De commissie complimenteert de opdrachtgever, de architect en de stedenbouwkundige met de wijze waarop het omvangrijke programma in deze context is ingepast. De commissie vindt het een mooi en op hoofdlijnen overtuigend plan dat het herstel van het stedelijke weefsel ten goede zal komen.

De commissie adviseert positief met als voorwaarden:

- een nadere uitwerking van het landschappelijke ontwerp van het dek. Ook met een relatief dun grondpakket is het mogelijk een gevarieerd eindresultaat te bereiken. Als referentie hiervoor noemt de commissie een project van landschapsarchitect Emmerik. Aanbevolen wordt in dit kader om hierbij ook de balkons te betrekken, bijvoorbeeld door het maken van een voorziening in de vorm van een buitenkraantje. Ook wordt aandacht gevraagd voor het groen rondom het gebouw (blauwe regen, openbaar groen), het borgen van de zitbank en aandacht voor de eventuele opklimbaarheid van de zitbank.

- aanleveren van bemonstering van het kleur- en materiaalgebruik

Als aanbeveling geeft de commissie mee om nog eens te kijken naar het ontwerp / de kwaliteit van de parkeerkelder. Het hier toepassen van een gedeeltelijk open metselwerkverband kan een bijdrage leveren aan de (verblijfs)kwaliteit van deze ruimte.

Positief met voorwaarden en aanbeveling

8. B. de Raadsingel ong.

Omschrijving: bebouwing Leen Bakker locatie

Architect: EGM

Vooroverleg, 2e behandeling

Gebiedstype: 19e-eeuws stedelijk weefsel

Welstandsniveau: Regulier

Dhr. Van der Stel (stedenbouwkundige) licht toe dat er vanuit stedenbouwkundig opzicht drie aandachtspunten zijn:

- de sociale controle ter plaatse van de achtertuinen
- aandacht voor natuurinclusiviteit / klimaatadaptie bij de verder uitwerking
- aandacht voor de architectonische geleiding ter plaatse van de lange en hoge oostgevel

Dhr. Van Schaik (architect) licht toe dat het doel van deze behandeling van het plan is om de contouren van het plan in het kader van de planologische procedure vast te leggen. Ook wordt er een beeld gegeven van de hoofdlijnen van het architectonische ontwerp.

Op een aantal punten is het plan aangepast. De galerijen zijn nu aan de buitengevel gesitueerd in plaats van aan de binnengevel. Dit is gedaan in verband met de privacy, maar ook in verband met de kwaliteit van het hof, waar de woningen op zijn georiënteerd. De setback is een laag minder hoog gemaakt. De tweekapper aan het binnengebied, bedoeld als een van de wanden van het hof, is komen te vervallen. Op deze plek wordt nu een collectieve tuinkamer / tuinkas voorgesteld. De eengezinswoningen aan het hof zijn op de koppen rechthoekig vormgegeven. De middelste woningen hebben aan de achterzijde wel een kap / dakvlak. Landschapsarchitect Karres en Brands heeft een kwalitatief hoogwaardig ontwerp gemaakt voor de daktuin.

Er wordt een doorkijkje gegeven naar de het beoogde architectonische beeld. Dit zal onder andere worden gekenmerkt door verschillende tinten metselwerk (gebaseerd op de kleuren van het metselwerk van de oorspronkelijke bebouwing en op de omgeving). Dit zal ook zorgen voor de geleiding van de gevel. Er wordt een mooie plint gemaakt. Het overstek verduidelijkt de plek van de

entree in de plint. Bij de verdere uitwerking zal ook aandacht worden besteed aan natuurinclusiviteit. Gevelopeningen op de koppen zullen zorgen voor sociale veiligheid ter plaatse van de achtertuinen.

Reactie commissie

De commissie complimenteert de architect, de opdrachtgever en de stedenbouwkundige met het plan. De commissie heeft er vertrouwen in dat de getoonde ambities in de verdere uitwerking ook zullen worden waargemaakt.

De commissie is positief over de gemaakte aanpassingen en adviseert positief over het vastleggen van de contouren van het plan, op basis van het nu voorgelegde ontwerp.

Het plan wordt gekenmerkt door een hoge mate van integraliteit; dit zal ook van belang zijn bij de beoordeling van het vervolg. Voor het verdere vervolg geeft de commissie een aantal aandachtspunten mee, mede gezien het gegeven 'doorkijkje' naar het concept van de architectuur van het plan:

-het plan wordt gekenmerkt door een heldere kubistische hoofdopzet. Het plan kent daarnaast enkele woningen met een kap / schuin dakvlak. De achtergrond hiervan is de commissie duidelijk, maar bezien in het geheel van het plan is dit een vreemd element. De commissie vraagt om te bekijken of het beoogde doel ook kan worden bereikt door middel van bijvoorbeeld een setback.

-het plan zal worden gekenmerkt door een grote hoeveelheid balkons, met name aan het binnenterrein. Deze zullen voor een belangrijk deel het beeld van de binnentuin bepalen, waar een groen beeld wordt beoogd. De commissie vraagt in dit kader om de balkons zodanig (constructief) uit te voeren dat ook de balkons een bijdrage kunnen leveren aan het beoogde groene beeld, en te zorgen voor voorzieningen (bijv. een waterkraantje) die het mogelijk / aantrekkelijk maken voor de bewoners om de balkons groen in te richten.

-aandacht voor de gebruiks- en verblijfskwaliteit van de balkons aan de zijde van de Burg. De Raadsingel

-aandacht voor de integrale uitwerking van het gebouw en de omgeving in brede zin, en in het bijzonder de daktuin en de ingang van de parkeergarage

-aandacht voor het ontwerp van de trap naar het dek. Deze oogt gesloten. Mogelijk kan ook verlichting hierin een rol spelen.

De commissie is benieuwd naar het vervolg en ziet een verder uitgewerkt plan graag in een volgende vergadering terug.

Positief (vastleggen contouren plan)

9. Johan de Wittstraat 29

Omschrijving: Renovatie en uitbreiding pand naar commerciële ruimte en woningen

Architect: Stijl architectuur, dr. Dekker

Vooroverleg, 1e behandeling

Gebiedstype: 19e-eeuws stedelijk weefsel

Welstandsniveau: Regulier

De aanvrager licht de achtergrond van het plan toe. Het idee is om in dit pand woningen voor young professionals te maken.

Dhr. Dekker (architect) licht het plan toe. Aanvankelijk was het idee het maken van een opbouw op het bestaande pand, maar gezien de staat van het pand zal alleen de gevel hiervan blijven staan. Het pand is geen monument en ligt niet in beschermd stadsgezicht. Het pand wordt van binnen opnieuw opgebouwd, in combinatie met het maken van een optopping. Op de begane grond komt een commerciële ruimte en daarboven per laag twee appartementen.

De geschiedenis van Dordrecht kende veel in hout uitgevoerde gebouwen. Dit aspect, en kenmerken van hoekpanden in deze straat, hebben het ontwerp van de opbouw geïnspireerd. Voorgesteld wordt om hout als tweede gevel toe te passen, met afgeronde hoeken die het een geheel een vriendelijk aangezicht zullen geven (mede gezien de 'harde' uitstraling van de straat) en de hoek zullen begeleiden.

Reactie commissie

De commissie is op hoofdlijnen positief over deze ontwikkeling: zowel over het initiatief op zichzelf beschouwd, als het type programma. Een optopping van het bestaande gebouw in houtskeletbouw is een logische keuze. Het toepassen van hout als gevelmateriaal is denkbaar.

De commissie vraagt het nu voorgestelde gevelconcept, de voorgestelde houten 'voile', verder te onderzoeken / uit te diepen; zowel in relatie tot de context (omliggende bebouwing waaronder het ING gebouw, de straat) als in relatie tot de woonkwaliteit / het achterliggende programma, en de architectuur van het gebouw zelf (incl. de hoeveelheid toe te passen materialen).

De commissie vraagt om nog eens te kijken naar de mogelijkheden ten aanzien van het toepassen van groen c.q. klimaatadaptatieve/natuurinclusieve maatregelen ter plaatse van het achtergebiedje, en het daaraan grenzende dakvlak en de balkons.

Positief (hoofdlijn)

10. Grote Hondring kavel A3

Omschrijving: woning

Architect: Lagado architects, dhr. Verhagen

Vooroverleg, 1e behandeling

Gebiedstype: Wederopbouw – stratenwijken

Welstandsniveau: Regulier

De opdrachtgever heeft de vergadering bijgewoond.

Dhr. Verhagen (architect) licht het plan toe. Karakteristieken van de bestaande bebouwing van de wijk zijn in het ontwerp verwerkt. Kenmerkend zijn bijvoorbeeld de luifels ter plaatse van entrees. In het ontwerp is dit vertaald in een verdiept uitgevoerde entree.

Het maken van een lift was zowel belangrijk als ordenend principe van de plattegrond van de woning, als voor de voorgestelde massaopbouw / kapvorm. Uitgangspunt is om de liftschacht/-opbouw aan de buitenzijde niet zichtbaar te laten zijn. Bij zowel een dwars- als een langskap zou er echter een volume door de kap heen steken. Dit heeft geleid tot het diagonaal leggen van de nok, wat de woning tevens een karakteristiek beeld geeft. De wens is om van het dak een groendak te maken, en als gevelsteen worden hergebruikte doorgehakte stoeptegels voorgesteld (lichte steen met een lichte voeg). De architect toont een beeld van de gehele rij, voor zover de ontwerpen daarvan nu bekend zijn.

Reactie commissie

De commissie is positief over de getoonde ambities, zowel wat betreft het architectonische ontwerp op zichzelf beschouwd, als de ambities ten aanzien van circulariteit en natuurinclusiviteit. De voorgestelde (verrassende en spannende) kapvorm is voorstelbaar gelet op het beeld dat door de architect is gegeven van de plannen van de buurpanden. Uit dit beeld komt naar voren dat de rij als geheel zal worden gekenmerkt door een variatie van kapvormen. Op basis van dit beeld zou deze kapvorm hier passend kunnen zijn.

Tegelijkertijd zal de nu gekozen oplossing (niet de makkelijkste) veel vernuft vragen in de detaillering, onder andere ter plaatse van de aansluitingen op de buurpanden. Ook vraagt het om een goede afweging ten aanzien van de toe te passen materialen. De getoonde stoeptegels als gevelmateriaal zijn in dit verband niet de meest voor hand liggende keuze (gezien het concept, de kapvorm en de aansluitingen op de buurpanden), en dit materiaal lijkt zich ook slecht te verhouden tot de nagestreefde strakke/scherpe detaillering. Het toepassen van minder materialen kan het concept scherper maken. Het ontwerp van de voorgevel is wellicht gebaat bij meer rust en balans.

De commissie vraagt aandacht voor de eventuele plaatsing van PV panelen, zowel gelet op de voor het ontwerp belangrijke kapvorm, als gelet op het voorgestelde groene dak. Als aanbeveling wordt meegegeven om te overwegen een houten casco toe te passen.

Tenslotte merkt dat de commissie op dat het van belang is dat de getoonde ambities in de verdere uitwerking van het plan daadwerkelijk worden waargemaakt.

Positief (hoofdlijn concept)

11. Grote Hondring kavel 7

Omschrijving: nieuwbouw woning

Wabo aanvraag, 1^e behandeling (eerder behandeld als vooroverleg)

Gebiedstype: Wederopbouw – stratenwijken

Welstandsniveau: Regulier

De architect licht toe dat het ontwerp is aangepast naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen. In het risaliet is nu ook de gevelsteen toegepast. De verdeling van de ramen in de kopgevels is eenvoudiger gemaakt. De woning heeft een plint gekregen. Het materiaal van de kozijnen is onveranderd; er worden kunststof kozijnen toegepast.

Reactie commissie

De commissie is van mening dat het plan ten opzichte van het eerder beoordeelde plan is verbeterd.

De commissie adviseert positief, met een aantal aanbevelingen om het ontwerp meer in lijn te laten zijn met het hier nagestreefde beeld van jaren '30 architectuur.

De keuze voor kunststof kozijnen, goten en boeidelen past niet bij de hier nagestreefde jaren '30 architectuur; hout zou beter passend zijn. De commissie geeft daarnaast als aanbeveling mee om nog eens te kijken naar de raam-/gevelindeling van het risaliet. Het toepassen van metselwerk is een verbetering, maar ter plaatse van een trap werd in dit type architectuur veelal een grotere gebaar gemaakt (grotere ramen). Aandacht wordt gevraagd voor de zichtbaarheid van de Pv panelen. Het zoveel mogelijk uit het zicht plaatsen van de panelen is een verbetering van het beeld.

Het bemonsteren van de toe te passen materialen (steen en voeg, overig relevant kleur- en materiaalgebruik, aangegeven dilataties metselwerk) verbindt de commissie als voorwaarde aan het positieve advies.

Positief met voorwaarde en aanbevelingen

12. Rondvraag